

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
**ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ
И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО**

Аудиторски вежби 4

Динамичка алокација на меморија, композиција и
наследување

Напреден развој на софтвер

Содржина

- 1 Динамичка алокација на меморија
- 2 Композиција
- 3 Наследување

Задача 1

Класа за динамичко поле

Да се напише класа за работа со еднодимензионални полиња од целобројни елементи. За полето се чуваат информации за вкупниот капацитет на полето, тековниот број на елементи. Резервацијата на меморијата да се врши динамички. Да се преоптоварат следните оператори

- `[]` за пристап до елемент и промена на вредноста на елемент од полето
- `+=` за додавање нови броеви во полето и притоа ако е исполнет капацитетот на полето да се зголеми за 100%.

Да се напише главна програма каде ќе се инстанцира објект од класата и во него ќе се внесат N броеви од тастатура и потоа да се испечатат елементите на полето, неговиот капацитет и вкупниот број на елементи.

Задача 1

Решение 1/3

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
using namespace std;

class Array {
private:
    int *elem; //pokazuvac kon poletu
    int count; //kolku elementi ima
    int size; //kolku elementi moze da ima
public:
    Array(int size = 10) {
        this->size = size;
        count = 0;
        elem = new int[size];
    }
    Array(const Array &ob) {
        size = ob.size;
        count = ob.count;
        elem = new int[size];
        for (int i = 0; i < count; i++)
            elem[i] = ob.elem[i];
    }
}
```

Задача 1

Решение 2/3

```
Array &operator=(Array &ob) {
    // Se sprechuvava samododeluvanje
    if (this != &ob) {
        size = ob.size;
        count = ob.count;
        elem = new int[size];
        for (int i = 0; i < count; i++)
            elem[i] = ob.elem[i];
    }
    return *this;
}

Array &operator+=(int el) {
    //ako ima kapacite seuste dodadi go clenot
    if (count < size) {
        elem[count++] = el;
    } else { //ako kapacitetot e popolnet
        int *tmp = new int[size * 2]; //alociraj dvojno poveke memorija
        (100%)
        for (int i = 0; i < count; i++)
            tmp[i] = elem[i];
        tmp[count++] = el;
        size *= 2;
        delete[] elem;
        elem = tmp;
    }
    return *this;
}

~Array() {
    delete[] elem;
}
```

Задача 1

Решение 3/3

```
int &operator[](int i) {
    if (i >= 0 && i < count)
        return elem[i];
    else {
        cout << "Nadvor od opseg" << endl;
        exit(-1);
    }
}

int getCapacity() {
    return size;
}

int getCount() {
    return count;
}

};

int main() {
    Array pole;
    int n, tmp;
    cout << "Kolku elementi ke vnesete?" << endl;
    cin >> n;
    for (int i = 0; i < n; i++) {
        cin >> tmp;
        pole += tmp;
    }
    for (int i = 0; i < pole.getCount(); i++)
        cout << pole[i] << "\\t";
    cout << endl << pole.getCapacity();
    return 0;
}
```

Содржина

- 1 Динамичка алокација на меморија
- 2 Композиција
- 3 Наследување

Задача 2

Композиција

Да се напише класа за работа со веб сервери (WebServer). За секој веб сервер се чува:

- неговото име (max 30 знаци)
- листа од веб страници (динамичка низа објекти од класата WebPage).

За секоја веб страница се чува:

- url (max 100 знаци)
- содржина (динмички алоцирана низа од знаци).

За класата WebServer да се преотоварат операторите:

- += за додавање нова веб страница во серверот
- -= за бришење на веб страница од веб серверот.

Задача 2

Решение 1/5

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

class WebPage {
private:
    char url[100];
    char *sodrzina;
public:
    WebPage(char *url = "", char *sodrzina = "") {
        strcpy(this->url, url);
        this->sodrzina = new char[strlen(sodrzina) + 1];
        strcpy(this->sodrzina, sodrzina);
    }
    WebPage(const WebPage& wp) {
        strcpy(this->url, wp.url);
        this->sodrzina = new char[strlen(wp.sodrzina) + 1];
        strcpy(this->sodrzina, wp.sodrzina);
    }
    ~WebPage() {
        delete[] sodrzina;
    }
}
```

Задача 2

Решение 2/5

```
bool operator==(WebPage& wp) {
    return strcmp(url, wp.url) == 0;
}

WebPage operator=(WebPage& wp) {
    if (this != &wp) {
        strcpy(this->url, wp.url);
        delete[] sodrzina;
        this->sodrzina = new char[strlen(wp.sodrzina) + 1];
        strcpy(this->sodrzina, wp.sodrzina);
    }
    return *this;
}

char *getUrl() {
    return url;
}

};
```

Задача 2

Решение 3/5

```
class WebServer {
private:
    char ime[30];
    int count;
    WebPage *wp;
public:
    WebServer(char *ime = "", int count = 0, WebPage *wp = 0) {
        strcpy(this->ime, ime);
        this->count = count;
        this->wp = new WebPage[count];
        for (int i = 0; i < count; i++)
            this->wp[i] = wp[i];
    }
    WebServer(const WebServer &ws) {
        strcpy(this->ime, ws.ime);
        this->count = ws.count;
        this->wp = new WebPage[count];
        for (int i = 0; i < count; i++)
            this->wp[i] = ws.wp[i];
    }
    WebServer& operator=(const WebServer &ws) {
        if (this != &ws) {
            strcpy(this->ime, ws.ime);
            this->count = ws.count;
            delete [] this->wp;
            this->wp = new WebPage[count];
            for (int i = 0; i < count; i++)
                this->wp[i] = ws.wp[i];
        }
        return *this;
    }
}
```

Задача 2

Решение 4/5

```
~WebServer() {  
    delete[] wp;  
}  
  
WebServer& operator+=(WebPage webPage) {  
    WebPage *tmp = new WebPage[count + 1];  
    for (int i = 0; i < count; i++)  
        tmp[i] = wp[i];  
    tmp[count++] = webPage;  
    delete[] wp;  
    wp = tmp;  
    return *this;  
}  
  
WebServer& operator--(WebPage webPage) {  
    int newCount = 0;  
    WebPage *tmp = new WebPage[count];  
    for (int i = 0; i < count; i++) {  
        if (!(wp[i] == webPage)) {  
            tmp[newCount++] = wp[i];  
        }  
    }  
    delete[] wp;  
    wp = tmp;  
    count = newCount;  
    return *this;  
}  
  
void listPages() {  
    for (int i = 0; i < count; i++)  
        cout << wp[i].getUrl() << endl;  
}  
};
```

Задача 2

Решение 5/5

```
int main() {
    WebPage wp1("http://www.google.com", "The search engine");
    WebPage wp2("http://www.finki.ukim.mk", "FINKI");
    WebPage wp3("http://www.time.mk", "Site vesti");
    WebServer ws("Server");
    ws += wp1;
    ws += wp2;
    ws += wp3;
    ws.listPages();
    ws -= wp3;
    ws.listPages();
    return 0;
}
```

Задача 3

Композиција

Да се напише класа `Datum`, во која ќе се чуваат ден, месец и година (цели броеви).

Да се напише класа `Vraboten`, за кој се чува име (не повеќе од 100 знаци) и датум на раѓање (објект од `Datum`).

Да се напише класа `Firma`, во која се чува име на фирмата (не повеќе од 100 знаци) и низа од вработени (динамички алоцирана низа од објекти од `Vraboten`). Да се преоптовари операторот `+=` за додавање на вработен во фирмата. За оваа класа да се имплементираат метод кој ќе ги печати сите вработени во фирмата и метод кој ќе го пронајде и испечати најмладиот вработен.

Задача 3

Решение 1/5

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

class Datum {
private:
    int den, mesec, godina;
public:
    Datum(int d = 1, int m = 1, int g = 1) {
        den = d;
        mesec = m;
        godina = g;
    }
    bool operator<(Datum& datum) {
        if (godina != datum.godina)
            return godina < datum.godina;
        if (mesec != datum.mesec)
            return mesec < datum.mesec;
        return den < datum.den;
    }
    friend ostream& operator<<(ostream &out, Datum &datum) {
        out << datum.den << "." << datum.mesec << "." << datum.godina;
        return out;
    }
};
```

Задача 3

Решение 2/5

```
class Vraboten {
private:
    char ime[100];
    Datum datum_na_raganje;
public:
    Vraboten(char *i = "", int den = 0, int mesec = 0, int godina = 0) :
        datum_na_raganje(den, mesec, godina) {
        strcpy(ime, i);
    }

    Datum& getDatum() {
        return datum_na_raganje;
    }

    friend ostream& operator<<(ostream &out, Vraboten &v) {
        out << v.ime << "\t" << v.datum_na_raganje;
        return out;
    }
};
```

Задача 3

Решение 3/5

```
class Firma {
private:
    char ime[100];
    Vraboten *vraboteni;
    int vkupno_vraboteni;
public:
    Firma(char *i = "") {
        vkupno_vraboteni = 0;
        vraboteni = NULL;
        strcpy(ime, i);
    }
    Firma(const Firma &f) {
        vkupno_vraboteni = f.vkupno_vraboteni;
        strcpy(ime, f.ime);
        vraboteni = new Vraboten[vkupno_vraboteni];
        for (int i = 0; i < vkupno_vraboteni; i++)
            vraboteni[i] = f.vraboteni[i];
    }

    Firma& operator=(const Firma &f) {
        if (this != &f) {
            vkupno_vraboteni = f.vkupno_vraboteni;
            strcpy(ime, f.ime);
            delete[] vraboteni;
            vraboteni = new Vraboten[vkupno_vraboteni];
            for (int i = 0; i < vkupno_vraboteni; i++)
                vraboteni[i] = f.vraboteni[i];
        }
        return *this;
    }
}
```

Задача 3

Решение 4/5

```
~Firma() {
    delete[] vraboteni;
}

Firma& operator+=(Vraboten v) {
    Vraboten *tmp = vraboteni;
    vraboteni = new Vraboten[vkupno_vraboteni + 1];
    for (int i = 0; i < vkupno_vraboteni; i++)
        vraboteni[i] = tmp[i];
    vraboteni[vkupno_vraboteni++] = v;
    delete[] tmp;
    return *this;
}

void pecati() {
    cout << ime << endl;
    for (int i = 0; i < vkupno_vraboteni; i++)
        cout << vraboteni[i] << endl;
}

void pecatiNajmlad() {
    Vraboten najmlad = vraboteni[0];
    for (int i = 1; i < vkupno_vraboteni; i++)
        if (najmlad.getDatum() < vraboteni[i].getDatum())
            najmlad = vraboteni[i];
    cout << "Najmlad vraboten e :" << endl;
    cout << najmlad;
}

};
```

Задача 3

Решение 5/5

```
int main() {  
    Vraboten v1("Petko", 20, 2, 1990);  
    Vraboten v2("Trajko", 3, 7, 1992);  
    Vraboten v3("Mitko", 12, 9, 1989);  
    Firma firma("Finki");  
    firma += v1;  
    firma += v2;  
    firma += v3;  
    firma.pecati();  
    cout << endl;  
    firma.pecatiNajmlad();  
    cout << endl;  
    return 0;  
}
```

Содржина

- 1 Динамичка алокација на меморија
- 2 Композиција
- 3 Наследување

Наследување

```
class ime_izvedena : pristap ime_osnovna {  
    // definicija i implementacija na klasata  
};
```

Пример наследување со public пристап

```
class Osnovna {  
private:  
    int a;  
public:  
    Osnovna(int a) { this->a = a; }  
    Osnovna() {}  
}  
class Izvedena : public Osnovna {  
private:  
    int b;  
public:  
    Izvedena(int a, int b) : Osnovna(a) {  
        this->b = b;  
    }  
}
```

Задача 4

Наследување

Да се напише класа за точка во дводимензионален (2Д) координатен систем. Од оваа класа да се изведе класа за точка во тродимензионален (3Д) координатен систем.

Задача 4

Решение

```
#include <iostream>
using namespace std;
class Point {
private:
    int x, y;
public:
    Point(int xx = 0, int yy = 0) {
        cout << "Constructor Point" << endl;
        x = xx;
        y = yy;
    }
    ~Point() { cout << "Destructor Point" << endl; }
    int getX() { return x; }
    int getY() { return y; }
    void setX(int xx) { x = xx; }
    void setY(int yy) { y = yy; }
};
class Point3D : public Point {
private:
    int z;
public:
    Point3D(int x = 0, int y = 0, int z = 0) : Point(x, y) {
        cout << "Constructor Point3D" << endl;
        this->z = z;
    }
}
```

Задача 5

Наследување

Да се напише класа која ќе опишува банкарска сметка. За сметката се чуваат информации за бројот, името на сопственикот, како и салдото (моменталната состојба). За оваа класа да се имплементираат методи за додавање и повлекување средства од сметката, како метод кој пачати на екран преглед на сметката. Доколку сопственикот нема доволно средства при повлекувањето се печати соодветна порака. Од оваа класа да се изведе класа за банкарска сметка со дозволен максимален заем на кој се пресметува соодветна камата. За оваа класа да се преоптоварат методите за повлекување средства и печатање преглед на сметката.

Задача 5

Решение 1/4

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

class Smetka {
private:
    char ime[100];
    long broj;
    double saldo;
public:
    Smetka(char *i = "", long b = 0, double s = 0) {
        strcpy(ime, i);
        broj = b;
        saldo = s;
    }
}
```

Задача 5

Решение 2/3

```
void deposit(double suma) {
    saldo += suma;
}
void podiganje(double suma) {
    if (suma > saldo) {
        cout << "Ne moze da podignete " << suma << " denari.";
    } else {
        saldo -= suma;
    }
}
double getSaldo() {
    return saldo;
}
void pregled() {
    cout << "Ime: " << ime << endl;
    cout << "Broj na smetka: " << broj << endl;
    cout << "Saldo: " << saldo << endl;
}
};
```

Задача 5

Решение 3/4

```
class SmetkaPlus: public Smetka {
private:
    double maxZaem;
    double kamata;
    double dolzi;
public:
    SmetkaPlus(char *i = "", long b = 0, double s = 0, double m = 0, double k =
        0, double d = 0) :
        Smetka(i, b, s) {
        maxZaem = m;
        kamata = k;
        dolzi = d;
    }
    void podiganje(double suma) {
        if (suma <= getSaldo()) {
            Smetka::podiganje(suma);
        } else if (suma < getSaldo() + maxZaem - dolzi) {
            double advance = suma * (1.0 + kamata);
            deposit(advance);
            Smetka::podiganje(suma);
        } else {
            cout << "Ne moze da podignete sredstva!" << endl;
        }
    }
    void pregled() {
        Smetka::pregled();
        cout << "Dolzi: " << dolzi << endl;
    }
};
```

Задача 5

Решение 4/4

```
int main() {
    Smetka Petko("Petko Petkovski", 381299, 4000);
    SmetkaPlus Trpe("Trpe Trpevski", 382288, 3000);
    Petko.pregled();
    Trpe.pregled();
    cout << "Deposit od 1000 den na smetskata na Trpe:\n";
    Trpe.deposit(1000);
    cout << "Novo saldo: " << Trpe.getSaldo() << endl;
    cout << "Podiganje na 4200 den od smetskata na Petko:\n";
    Petko.podiganje(4200);
    cout << "Saldoto na Petko e: " << Petko.getSaldo() << endl;
    cout << "Podiganje na 4200 den od smetskata na Trpe:\n";
    Trpe.podiganje(4200);
    Trpe.pregled();
    return 0;
}
```

Материјали и прашања

Предавања, аудиториски вежби, соопштенија
courses.finki.ukim.mk

Изворен код на сите примери и задачи
bitbucket.org/tdelev/finki-nrs

Прашања и одговори
qa.finki.ukim.mk